

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) ศึกษาผล การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ต่อความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 โดยมี จุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง และเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ต่อความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีคะแนนความก้าวร้าวสูงสุดลงมาตามลำดับ จำนวน 16 คน ที่มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เพื่อเข้ากลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แบบวัดความก้าวร้าวและโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง จำนวน 4 สัปดาห์ รวม 12 ครั้ง ๆ ละ ประมาณ 60 – 90 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการให้คำปรึกษาตามวิธีปกติของโรงเรียน ทั้งกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม ได้รับการประเมินโดยทำแบบวัดความก้าวร้าว 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการ ทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และการ ทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบนิวแมน – กูลส์ ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ กับกลุ่มควบคุมมี คะแนนความก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ กับกลุ่มควบคุมมี ความก้าวร้าวในระยะติดตามผลแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ มีคะแนนความก้าวร้าว ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ มีคะแนนความก้าวร้าว ในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ กับกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ กับกลุ่มควบคุมมีความก้าวร้าวในระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
4. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีคะแนนความก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีคะแนนความก้าวร้าวในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการทดลอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองต่อความก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ซึ่งต้องเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์และกลุ่มควบคุมได้รับการให้คำปรึกษาแบบปกติ โดยแบ่งระยะเวลาออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ซึ่งผลการทดลองพบว่า ระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวไม่ต่างกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ได้เกิดการตระหนักรู้ต่อความรู้สึก ความคิด อารมณ์และความต้องการที่แท้จริงของตนเองในสภาวะปัจจุบัน ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์จึงสามารถนำทักษะและประสบการณ์ ที่ได้จากการเข้ากลุ่มไปประยุกต์ใช้ในการจัดการกับความก้าวร้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนิดา จุลวนิชย์พงษ์ (2547, หน้า 97) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ต่อคุณค่าแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ

วิธีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์กับระยะเวลา มีผลต่อคุณค่าแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ งามจำ ซึ่งศึกษาผลการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของผู้ป่วยที่มีก้อนบริเวณเต้านมในช่วงรอฟังผลการตรวจชิ้นเนื้อ มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ในการจัดการกับความก้าวร้าวทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

2. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์มีคะแนนความก้าวร้าวนักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ในระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เนื่องจากกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ เข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะสมาชิกของกลุ่มเป็นอย่างดี มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาของตนเองและของคนอื่น ๆ ในกลุ่มอย่างเต็มที่ ทำให้บรรยากาศของการให้คำปรึกษาเต็มไปด้วยความร่วมมือร่วมใจ อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของการให้คำปรึกษามีสมาชิกบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แต่เมื่อได้รับการกระตุ้นจากผู้ให้คำปรึกษา และสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม สมาชิกก็สามารถให้ความร่วมมือได้มากยิ่งขึ้น โดยในการทดลองผู้วิจัยได้สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการพึ่งพาตนเอง เป็นตัวของตัวเอง รับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง ใช้เสรีภาพอย่างเต็มที่และเหมาะสม รู้จักขอบเขตและสิทธิของผู้อื่น อยู่กับความเป็นจริงในปัจจุบัน ไม่ยึดติดอยู่กับอดีตหรือสิ่งที่ยังมาไม่ถึงในอนาคต กล้าเผชิญกับปัญหาตามความเป็นจริง มีความเชื่อมั่นในตนเองต่อการออกสู่สังคมภายนอก และสามารถจัดการความขัดแย้งภายในจิตใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ โอลเซน (Ohlsen, 1970, pp. 31-33) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มที่จะช่วยให้บุคคลกล้าเผชิญกับปัญหาและความจริง รู้จักวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติจริงเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเจตคติ มีพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ดังที่ พาสสัน (Passons, 1975, p. 39) กล่าวว่า การเข้ากลุ่มแบบเกสตัลท์ทำให้สมาชิกมีสติรับรู้เพิ่มขึ้น และช่วยให้เพื่อนสมาชิกมีสติรับรู้เพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนี้จากการศึกษาของปริศนา ชาญวิชัย (2546, บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับผลการเปรียบเทียบกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ ที่มีต่อวิธีการเผชิญความโกรธของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมีวิธีการเผชิญความโกรธที่ดีขึ้นหลังจากที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 และมารยาท สุจริตวรกุล (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ต่อความตระหนักรู้ในตนเองของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ที่มีความตระหนักรู้ในตนเองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์สามารถลดความก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ได้มากกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลอง

3. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความก้าวร้าว ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมมีความก้าวร้าวในระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ คือมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 3 เนื่องจากกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีคะแนนความก้าวร้าวลดลง เป็นผลจากการที่ผู้ให้คำปรึกษาทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการตระหนักรู้ และได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกาฟึงพาผู้อื่นหรือสภาพแวดล้อม หันกลับมาฟึงพาตนเอง แล้วรับผิดชอบต่อการกระทำ สามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ช่วยให้เขาค้นพบว่าเขาสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้มากกว่าที่เขาเคยทำหรือเคยคิดไว้ ให้เขาใช้พลังที่เขา มีอยู่ให้อยู่กับสภาวะปัจจุบันอย่างเต็มที่ รู้จักปล่อยวางอดีต กล้าเผชิญ รับผิดชอบเกี่ยวกับความรู้สึกที่ค้างค้ำอยู่และระบายออกมาได้ ไม่เกิดความวิตกกังวลกับอนาคตที่ยังมาไม่ถึง

แต่เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ที่อาจมีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ทำให้คะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ในระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

ดังที่ เบนดูรา (Bandura, 1976, pp. 203 – 219) กล่าวว่า ในแต่ละวันมนุษย์เราสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราเองได้อย่างมากมาย ซึ่งในแต่ละวันก็จะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแตกต่างกันไป แล้วมนุษย์อาจจะสามารถที่จะเลือกรับในสิ่งที่ไม่ดีมาเป็นแบบอย่างได้

จากเหตุผลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์มีคะแนนความก้าวร้าวในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุม

4. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีคะแนนความก้าวร้าวเฉลี่ยในระยะหลังการทดลอง ค่ากว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 4 เนื่องจากโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าเผชิญกับความจริงทั้งความผิดหวังและสมหวัง เรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นแง่บวกหรือแง่ลบว่ามีคุณค่าในการปรับตัว สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

เพื่อเปิดตัวเองสำหรับการเผชิญต่อสถานการณ์ปัจจุบันอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์เป็นวิธีการที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาที่มีสภาพปัญหาและความต้องการคล้าย ๆ กัน ภายใต้บรรยากาศแห่งความอบอุ่น ขอมรับ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน เนื่องจากการรักษาความลับเรื่องราวในกลุ่มของทุกคน สมาชิกในกลุ่มได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของสมาชิกคนอื่น ได้รับรู้เกี่ยวกับการแสดงออกของตนเองและสมาชิกคนอื่น ผลที่ตามมาของการแสดงความก้าวร้าว การจัดการกับความก้าวร้าวจากประสบการณ์ของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ได้รับข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน ทำให้มีวิธีที่หลากหลายซึ่งสามารถจะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่อาจต้องถูกขู่ขู่ทางอารมณ์ต่าง ๆ โดยมีสมาชิกในกลุ่มคอยสนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกันส่งผลให้นักเรียนสามารถจัดการกับความก้าวร้าวได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ริเชะ ชัยบุทธรบรรจง (2533, หน้า 58 – 65) ที่ว่าการพยายามให้บุคคลกล้าเผชิญกับความรู้สึก รับรู้ อยู่กับความรู้สึกที่ค้างค้ำที่ตนมีอยู่ได้ แล้วให้ระบายออกมา บุคคลจะได้ไม่เสียพลังงานไปกับความรู้สึกที่ค้างค้ำนั้นอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สนธิวงส์เวช (2547, หน้า 93) ที่ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ต่อความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสุขของนักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากเหตุผลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์มีคะแนนความก้าวร้าวเฉลี่ยในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

5. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มีคะแนนความก้าวร้าวเฉลี่ยในระยะติดตามผล ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 5 เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ เกิดความตระหนักรู้ มีความรับผิดชอบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มมองเห็นตัวเองให้มากที่สุด โดยเลือกเทคนิคที่เหมาะสมมาใช้ และมีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เข้ากับสภาพปัญหาของแต่ละคน และแต่ละเทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ มุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถเผชิญหรือติดต่อกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีสติ ตระหนักรู้ที่จะรับผิดชอบต่อความรู้สึก ความคิด และการกระทำของตนเอง ใช้พลังชีวิตอยู่กับสภาวะปัจจุบัน รู้จักปล่อยวางอดีต ไม่กังวลกับอนาคต และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โดยไม่สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการมีสติ รับรู้เพิ่มขึ้น รู้จักฟังตนเอง รับผิดชอบต่อพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเอง สามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาทางอารมณ์ เลือกตัดสินใจและ

รับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น ๆ โดยไม่กล่าวโทษผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก และมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดีขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของวัชรีย์ ทรัพย์มี (2546, หน้า 126) กล่าวว่า วิธีการที่จะช่วยให้ผู้รับบริการเปลี่ยนจากการพึ่งพาผู้อื่นมาพึ่งพาตนเองนั้น บุคคลต้องมีสติ มีการตระหนักรู้และใคร่ครวญสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อภาระและการตัดสินใจของตนเอง จึงไม่ก่อให้เกิดภาวะเครียด ทำให้ไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลาชัย คงพะจิตร (2547) ที่ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อลดความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ซึ่งผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ มีคะแนนเฉลี่ยความเครียดในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สนธิวงศ์เวช (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ต่อความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา คือคะแนนเฉลี่ยความสุขของนักเรียนที่ได้รับการทดลองโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์มีคะแนนความก้าวร้าวเฉลี่ยในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์นั้น สามารถลดความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้ โดยมีระดับความก้าวร้าวหลังการทดลอง ต่ำกว่าในระยะก่อนการทดลอง และยังคงต่ำอยู่ในระยะติดตามผล แสดงถึงว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์นั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้และความตระหนักรู้ในตนเองของบุคคลตระหนักถึงการมีสติ รับรู้ถึงความต้องการของตนเอง สภาพแวดล้อมหันกลับมาพึ่งพาตนเอง แล้วรับผิดชอบต่อภาระการกระทำของตนเอง สามารถใช้ศักยภาพที่เขามีอยู่อย่างเต็มที่ ช่วยให้เขาค้นพบว่าเขาสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าที่เขาเคยทำหรือเคยคิดไว้ ให้ใช้พลังที่มีอยู่กับสภาวะปัจจุบันอย่างเต็มที่ รู้จักปล่อยวางอดีต กล้าเผชิญ รับรู้กับความรู้สึกที่ค้างค้ำและระบายออกมาได้ ไม่วิตกกังวลกับอนาคตที่ยังมาไม่ถึง แสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม เมื่อเผชิญกับความคับข้องใจ เมื่อบุคคลมีสิ่งเหล่านี้ จะทำให้ไม่เกิดความก้าวร้าว และสามารถจัดการกับความก้าวร้าวได้อย่างเหมาะสมด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ สามารถช่วยลดความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้ ดังนั้นโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษาควรมีการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียนในเรื่องของให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ หรือนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดทางเลือกเพิ่มขึ้นในการเลือกใช้ทฤษฎีในการให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ไปทดลองกับนักเรียนที่มีสภาพปัญหาแบบอื่น เช่น นักเรียนที่มีพฤติกรรมหนีเรียน นักเรียนที่มีพฤติกรรมทำผิดระเบียบของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาทดลองเกี่ยวกับทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ